

Zmiany w dyrektywie o EPBD

dr inż. Jerzy Kwiatkowski

Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.

Kolejne wersje dyrektywy:

- 2002
- 2010
- 2018
- **Projekt 2021**

Bruksela, dnia 15.12.2021 r.
COM(2021) 802 final

2021/0426 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (wersja przekształcona)

- a) Wspólne ramy ogólne dla metodologii obliczania zintegrowanej charakterystyki energetycznej budynków i modułów budynków
- b) Zastosowanie minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej wobec nowych budynków i nowych modułów budynków
- c) Zastosowanie minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej wobec podlegających ważniejszej renowacji budynków istniejących
- d) Stosowanie minimalnych norm charakterystyki energetycznej do istniejących budynków i istniejących modułów budynków
- e) Paszporty renowacji
- f) Krajowe plany renowacji budynków
- g) Infrastruktura mobilności zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju w budynkach i w ich sąsiedztwie
- h) Inteligentne budynki
- i) Certyfikacja charakterystyki energetycznej budynków lub modułów budynków
- j) Regularne przeglądy systemów ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji w budynkach
- k) Niezależne systemy kontroli świadectw charakterystyki energetycznej, paszportów renowacji, wskaźników gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci i sprawozdań z przeglądu.

- „**budynek bezemisyjny**” oznacza budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej określonej zgodnie z załącznikiem I, w którym to budynku bardzo niska ilość nadal wymaganej energii pochodzi w pełni z energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu, od społeczności energetycznej działającej w zakresie energii odnawialnej w rozumieniu dyrektywy (UE) 2018/2001 lub z systemu ciepłowniczego i chłodniczego, zgodnie z wymogami określonymi w załączniku III; (*Budynek bezemisyjny nie może generować na miejscu żadnych emisji dwutlenku węgla z paliw kopalnych*)
- „**budynek o niemal zerowym zużyciu energii**” oznacza budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej określonej zgodnie z załącznikiem I, która nie może być niższa niż poziom optymalny pod względem kosztów na 2023 r. zgłoszony przez państwa członkowskie zgodnie z art. 6 ust. 2, i w którym niemal zerowa lub bardzo niska ilość wymaganej energii pochodzi w bardzo wysokim stopniu z energii ze źródeł odnawialnych, w tym energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu lub w pobliżu;

- „**minimalne normy charakterystyki energetycznej**” oznaczają zasady, zgodnie z którymi istniejące budynki muszą spełniać wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej w ramach szeroko zakrojonego planu renowacji zasobów budowlanych lub w „punkcie aktywacji” na rynku (w momencie sprzedaży lub wynajmu), w określonym okresie lub przed upływem określonego terminu; dają one impuls do renowacji istniejących budynków;

- „**paszport renowacji**” oznacza dokument zawierający dostosowany do potrzeb plan działania dotyczący kilkietapowej renowacji danego budynku, która znacząco poprawi jego charakterystykę energetyczną;
- „**gruntowna renowacja**” oznacza renowację, w wyniku której budynek lub moduł budynku staje się
 - a) przed dniem 1 stycznia 2030 r. – budynkiem o niemal zerowym zużyciu energii;
 - b) od dnia 1 stycznia 2030 r. – budynkiem bezemisyjnym;
- „**stopniowa gruntowna renowacja**” oznacza gruntowną renowację przeprowadzaną w kilku etapach, które określono w paszporcie renowacji zgodnie z art. 10;

- Państwa członkowskie zapewniają, aby nowe budynki były **budynkami bezemisyjnymi** zgodnie z załącznikiem III według następującego harmonogramu:
 - a) od dnia 1 stycznia 2027 r. – nowe budynki zajmowane lub będące własnością organów publicznych; oraz
 - b) od dnia 1 stycznia 2030 r. – wszystkie nowe budynki;
- Do momentu zastosowania wymogów na podstawie akapitu pierwszego państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie nowe budynki były co najmniej budynkami o niemal zerowym zużyciu energii i spełniały minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej

Całkowite roczne zużycie energii pierwotnej

Strefa klimatyczna UE	Budynek mieszkalny	Budynek biurowy	Inny budynek niemieszkalny
Śródziemnomorska	<60 kWh/(m ² na rok)	<70 kWh/(m ² na rok)	< całkowite zużycie energii pierwotnej budynku o niemal zerowym zużyciu energii określone na poziomie krajowym
Oceaniczna	<60 kWh/(m ² na rok)	<85 kWh/(m ² na rok)	< całkowite zużycie energii pierwotnej budynku o niemal zerowym zużyciu energii określone na poziomie krajowym
Kontynentalna	<65 kWh/(m ² na rok)	<85 kWh/(m ² na rok)	< całkowite zużycie energii pierwotnej budynku o niemal zerowym zużyciu energii określone na poziomie krajowym
Nordycka	<75 kWh/(m ² na rok)	<90 kWh/(m ² na rok)	< całkowite zużycie energii pierwotnej budynku o niemal zerowym zużyciu energii określone na poziomie krajowym

Śródziemnomorska: CY, HR, IT, EL, MT, ES, PT,
Kontynentalna: AT, BG, CZ, HU, **PL**, RO, SL, SK,

Oceaniczna: BE, DK, IE, DE, FR, LU, NL,
Nordycka: EE, FI, LV, LT, SE.

- Państwa członkowskie zapewniają, aby **współczynnik globalnego ocieplenia w cyklu życia** był obliczany zgodnie z załącznikiem III i ujawniany w świadectwie charakterystyki energetycznej budynku:
 - a) od dnia 1 stycznia 2027 r. w przypadku wszystkich nowych budynków o powierzchni użytkowej większej niż 2000 metrów kwadratowych; oraz
 - b) od dnia 1 stycznia 2030 r. w przypadku wszystkich nowych budynków.

Współczynnik globalnego ocieplenia podaje się jako wskaźnik liczbowy dla każdego etapu cyklu życia, wyrażony w kg ekwiwalentu CO₂e/m² (powierzchni użytkowej) uśredniony dla jednego roku referencyjnego okresu badania wynoszącego 50 lat.

Wybór danych, określenie scenariusza i obliczenia przeprowadza się zgodnie z normą EN 15978:2011. Zrównoważone obiekty budowlane. Ocena środowiskowych właściwości użytkowych budynków. Metoda obliczania.

Zakres elementów budynków i wyposażenia technicznego odpowiada zakresowi zdefiniowanemu we wspólnych unijnych ramach Level(s) dla wskaźnika 1.2.

- Uzupelnienie wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków podlegających ważniejszej renowacji (*w warunkach polskich pojęcie to należy utożsamiać z przebudową lub robotami budowlanymi polegającymi na dociepleniu budynku, obejmującymi ponad 25% powierzchni przegród zewnętrznych tego budynku*), o nowe dotyczące **zapewnienia odpowiedniego standardu energetycznego (minimalne normy charakterystyki energetycznej)** w przypadku poszczególnych rodzajów budynków w kolejnych latach.

Rodzaj budynku lub części budynku	Data obowiązywania	Klasa charakterystyki energetycznej
Budynki i części budynków będące własnością władz publicznych	po 1 stycznia 2027 r po 1 stycznia 2030 r	co najmniej F co najmniej E
Budynki niemieszkalne i części budynków niemieszkalnych, inne niż będące własnością władz publicznych	po 1 stycznia 2027 r po 1 stycznia 2030 r	co najmniej F co najmniej E
Budynki mieszkalne i lokale mieszkalne	po 1 stycznia 2030 r po 1 stycznia 2033 r	co najmniej F co najmniej E

EPBD – Istniejące budynki – paszporty renowacji

- Do dnia 31 grudnia 2024 r. państwa członkowskie wprowadzają system **paszportów renowacji** oparty na wspólnych ramach ustanowionych do dnia 31 grudnia 2023 r.
- Wymagania dotyczące paszportów renowacji:
 - i. jest wydany przez wykwalifikowanego eksperta po uprzedniej wizji lokalnej budynku;
 - ii. zawiera plan etapów renowacji służący przekształceniu budynku w budynek zeroemisyjny w 2050 r.;
 - iii. wskazuje oczekiwane korzyści w oszczędności energii, emisji gazów cieplarnianych oraz związane z tym oszczędności kosztów i korzyści dotyczące zdrowia i komfortu;
 - iv. zawiera informacje o możliwym wsparciu finansowym i technicznym.

- Państwa członkowskie wymagają, aby **budynki bezemisyjne** były wyposażone w urządzenia pomiarowe i sterujące do monitorowania i regulacji **jakości powietrza** w pomieszczeniach.
- W istniejących budynkach instalacja takich urządzeń jest wymagana, jeżeli jest to wykonalne z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, w przypadku gdy budynek jest poddawany ważniejszej renowacji.

EPBD – infrastruktura na potrzeby zrównoważonej elektromobilności

W odniesieniu do **nowych budynków niemieszkalnych** i budynków niemieszkalnych poddawanych ważniejszej renowacji, mających więcej niż **pięć** miejsc parkingowych, państwa członkowskie zapewniają:

- instalację co najmniej jednego punktu ładowania;
- instalację **wbudowanego okablowania** dla każdego miejsca parkingowego, aby umożliwić na późniejszym etapie instalację punktów ładowania pojazdów elektrycznych; oraz
- co najmniej jedno miejsce parkingowe dla rowerów na każde miejsce parkingowe dla samochodów.

W odniesieniu do **nowych budynków mieszkalnych** i budynków mieszkalnych poddawanych ważniejszej renowacji, mających więcej niż **trzy** miejsca parkingowe, państwa członkowskie zapewniają:

- Instalację **wbudowanego okablowania** na wszystkich miejscach parkingowych, aby umożliwić zainstalowanie na późniejszym etapie punktów ładowania przeznaczonych dla pojazdów elektrycznych, oraz
- co najmniej dwa miejsca parkingowe dla rowerów na każdy lokal mieszkalny.

- Najpóźniej do dnia 31 grudnia 2025 r. świadectwo charakterystyki energetycznej musi być zgodne ze wzorem przedstawionym w załączniku V.
- W świadectwie określa się klasę charakterystyki energetycznej budynku w skali zamkniętej, używając wyłącznie liter od A do G.
- Litera A odpowiada budynkom bezemisyjnym, a litera G odpowiada 15 % budynków w krajowych zasobach budowlanych, które mają najgorszą charakterystykę energetyczną w momencie wprowadzenia skali.
- Pozostałe klasy (B–F) mają mieć równomierny rozkład zakresów wskaźników charakterystyki energetycznej w poszczególnych klasach charakterystyki energetycznej.
- Państwa członkowskie zapewniają wspólną identyfikację wizualną świadectw charakterystyki energetycznej na swoim terytorium.
- Państwa członkowskie zapewniają jakość, wiarygodność i przystępność cenową świadectw charakterystyki energetycznej.
- Państwa członkowskie dopilnowują, aby świadectwa charakterystyki energetycznej były wydawane przez niezależnych ekspertów po wizycie na miejscu.

- Ważność świadectw charakterystyki energetycznej o klasie energetycznej od **D do G wynosi 5 lat**, a klas energetycznych od **A do C – 10 lat**.
- Państwa członkowskie udostępniają **uproszczone procedury** aktualizacji świadectwa charakterystyki energetycznej w przypadku modernizacji tylko pojedynczych elementów (środki pojedyncze lub niezależne).
- Państwa członkowskie udostępniają **uproszczone procedury** aktualizacji świadectwa charakterystyki energetycznej w przypadku wprowadzenia środków określonych w paszporcie renowacji.
- Obowiązek posiadania **cyfrowych** świadectw charakterystyki energetycznej rozszerzono (poza budynki nowo wznoszone) na budynki podlegające ważniejszej renowacji, budynki w przypadku których umowa najmu zostaje odnowiona oraz wszystkie budynki zajmowane przez organy publiczne, niezależnie od wielkości ich powierzchni użytkowej.

- Stworzenie krajowej **publicznie dostępnej bazy danych** dotyczącej charakterystyki energetycznej budynków, która umożliwi gromadzenie danych na temat charakterystyki energetycznej budynków oraz ogólnej charakterystyki energetycznej krajowych zasobów budowlanych.
- **Zakres bazy:** dane dotyczące świadectw charakterystyki energetycznej, przeglądów, paszportów renowacji budynku, wskaźnika gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci oraz obliczonego lub opomiarowanego zużycia energii w budynkach objętych świadectwami.
- Baza danych ma zapewnić właścicielom, najemcom i zarządcom budynków oraz instytucjom finansowym **dostęp** do pełnego świadectwa charakterystyki energetycznej w odniesieniu do budynków w ich portfelu inwestycyjnym. W przypadku budynków oferowanych pod wynajem lub na sprzedaż ma zapewnić potencjalnym najemcom lub nabywcom dostęp do pełnego świadectwa charakterystyki energetycznej.

- Przyspieszenie zmian w legislacji dotyczącej efektywności energetycznej budynków
- Część zmian trudna do wdrożenia (*jak określić 15% zasobów budowlanych o najgorszej charakterystyce skoro obecnie w Rejestrze ŚChE jest nieco ponad 500 000 świadectw*)
- Proponowane zmiany mogą zwiększyć koszt wykonania świadectwa charakterystyki energetycznej (*koszt określenia współczynnika globalnego ocieplenia w cyklu życia może być kilkukrotnie wyższy niż sporządzenie samego świadectwa*)
- Proponowane zmiany nie muszą poprawić wiarygodności i przydatności świadectw charakterystyki energetycznej (*np. klasa emisji gazów cieplarnianych czy operacyjne emisje pyłu drobnego - PM_{2,5}*)

Dziękuję za uwagę

dr inż. Jerzy Kwiatkowski

Narodowa Agencja Poszanowani Energii S.A.